

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha a soudců
JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Zimy a ve věci

žalobce: **LIPRA PORK, a.s., IČ 46356118**
sídlem Štěpánovice 38, 512 63 Rovensko pod Troskami
zastoupený advokátkou JUDr. Sylvií Sobolovou, Ph.D.
sídlem Jungmannova 745/24, 110 00 Praha

proti
žalovanému: **Státní zemědělský intervenční fond, IČ 48133981**
sídlem Ve Smečkách 801/33, 110 00 Praha
zastoupený advokátem JUDr. Jaromírem Císařem
sídlem Hvězdova 1716/2b, 140 00 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2023, č. j. SZIF/2023/0107534,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání a zrušení v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byla ukončena administrace jeho žádosti o dotaci podané v rámci Programu rozvoje venkova České republiky na období 2014–2020 (dále jen „PRV“) ze dne 3. 8. 2020, reg. č. 20/010/0421b/452/001243, na projekt s názvem „Porážka - Lužec“, a to konkrétně (dále jen „žádost“).
2. Důvodem ukončení administrace žádosti žalobce byl závěr žalovaného, že při poskytnutí dotace žalobci by došlo v důsledku existence střetu zájmů ve smyslu § 4c zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění do 31. 12. 2022 (dále jen „zákon o střetu zájmů“), k poskytnutí dotace v přímém rozporu s platnými a účinnými právními předpisy dle čl. 6 nařízení č. 1303/2013, a zároveň by tím došlo k porušení kapitoly 4 písm. k) obecné části A Pravidel, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014 – 2020 pro 10. kolo příjmu žádostí, č. j. 19226/2020-MZE-14112 (dále jen „Pravidla“). Finanční prostředky poskytnuté žalobci na základě podané žádosti by tak byly ze strany orgánů EU považovány za neoprávněné, protože by došlo k jejich vyloučení z financování v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (dále též „EZFRV“).

Žalobní body

3. V prvním žalobním bodě žalobce namítal absenci odůvodnění napadeného rozhodnutí. Tvrdil, že žalovaný v napadeném rozhodnutí neuvedl žádné vlastní úvahy, ale pouze doslovně odcitoval úvahy auditního orgánu. Napadené rozhodnutí tak dle žalobce nesplňuje jednu ze základních náležitostí správního rozhodnutí podle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Z napadeného rozhodnutí nelze seznat, jakým způsobem a zda vůbec žalovaný hodnotil důkazní prostředky uložené ve správním spisu a jak vykládal právní předpisy, které na věc dopadají. Dále z napadeného rozhodnutí není možné seznat, v jakém rozsahu považuje žalovaný skutková zjištění učiněná v rámci auditu za prokázaná, jakým způsobem hodnotil žalovaný konkrétní důkazní prostředky, ze kterých auditní zjištění vychází, přičemž ty nejsou založeny ve správním spisu, a v jakém rozsahu se žalovaný ztotožňuje s právním posouzením věci učiněným v rámci auditu. Konečně není uvedeno, jak se žalovaný vypořádal s důkazními návrhy a námitkami žalobce, neboť ty byly vzneseny až poté, co byly vyhotoveny auditní závěry. Žalobce, ani společnost Agrofert, nikdy nebyli účastníky auditu a nebylo jim umožněno vykonávat jakákoli procesní práva.
4. Ve druhém žalobním bodě žalobce tvrdil, že se žalovaný zjevně neztotožňuje s úvahami auditního orgánu, což činí napadené rozhodnutí absolutně nepřezkoumatelné a vnitřně rozporné ve smyslu § 77 odst. 1 správního řádu. Žalobce odkázal na citaci závěrů auditu uvedenou na straně 2 napadeného rozhodnutí týkající se zapojení Ing. A. B. do řízení skupiny Agrofert a stanovisko žalovaného k dané problematice ze dne 12. 9. 2019, které je založeno ve správním spisu a jež dle žalobce citované závěry rozporuje. Dále na straně 3 napadeného rozhodnutí žalovaný citoval závěry auditu, podle kterých Ing. A. B. prostřednictvím svěrenských fondů nepřímě ovládá mateřskou společnost skupiny Agrofert, tudíž se na Ing. A. B. vztahuje § 4c zákona o střetu zájmů, a proto dotace poskytnuté skupině Agrofert od 9. 2. 2017 nejsou v souladu se zákonem o střetu zájmů. Obdobné závěry dovodil žalobce i k citaci závěrů auditu na straně 6 napadeného rozhodnutí týkajících se rozhodujícího vlivu Ing. A. B. na rozhodnutí orgánů (Rada pro ESI fondy, Národní orgán

pro koordinaci, vláda ČR) a k citaci závěrů auditu ohledně osobního a/nebo hospodářského zájmu Ing. A. B. na rozhodnutí přijatých v souvislosti s finančními prostředky EU, z nichž měla skupina Agrofert přímo či nepřímo prospěch. Tvrdil, že se žalovaný postavil do absurdní procesní situace, neboť se sám s citovanými závěry neztotožňuje, přestože se jejich obsáhlou citací pokusil nahradit vlastní (neexistující) posouzení věci. I pokud by taková absence vlastního odůvodnění nevyvolávala nicotnost, zakládá podle žalobce nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů či případně nesrozumitelnost a vnitřní rozpornost úvah. V rámci tohoto žalobního bodu žalobce rovněž poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2022, č. j. 14 A 224/2021-145, (všechna citovaná soudní rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz), ve kterém soud dospěl k závěru, že nelze zamítnout žádost o dotaci podanou společností ze skupiny Agrofert, aniž by se žalovaný zabýval problematikou údajného střetu zájmů a vypořádával se v této souvislosti s argumentací dotčených společností, která existenci tohoto střetu zájmů rozporovala.

5. Ve třetím žalobním bodě namítal žalobce neúplnost správního spisu, neboť překopírované závěry auditu se opírají o podpůrné důkazní prostředky, které žalovaný nikdy nedoplnil do správního spisu, čímž porušil zásadu spisového pořádku a znemožnil žalobci, aby se k těmto podkladům řádně vyjádřil. Závěry auditu nejsou procesně způsobilým důkazem, neboť představují toliko soubor skutkových zjištění, ke kterým auditoři dospěli na základě jiných důkazních prostředků, které ve spise založeny nejsou. Žalobce neměl možnost se s důkazními prostředky seznámit, neboť mu ze strany auditního orgánu nikdy nebylo umožněno vykonávat jakákoli procesní práva. Evropská komise (dále jen „Komise“) opakovaně odepřela žalobci i společnosti Agrofert právo nahlédnout do spisu, i možnost schůzky se zástupci Komise. Žalovaný si přitom podpůrné důkazní prostředky mohl snadno vyžádat. Závažnost této vady je znásobena tím, že se citací závěrů auditu žalovaný pokusil nahradit vlastní skutkové a právní posouzení věci. Do správního spisu tak nebyly nikdy založeny statuty svěřenských fondů, ačkoli bez jejich znalosti nelze na způsob jejich fungování vůbec usuzovat. Nelze ani ověřit, z jaké verze statutů svěřenských fondů Komise vycházela, jakým způsobem je získala a zda s nimi nebylo nějak manipulováno. Pokud žalovaný obsah správního spisu nedoplnil, postupoval v rozporu se zásadou spisového pořádku podle § 17 správního řádu a vzal za základ napadeného rozhodnutí skutkový stav, který neměl ve správním spisu oporu, či byl dokonce s částí podkladů v rozporu.
6. Ve čtvrtém žalobním bodě žalobce namítal, že žalovaný zcela pominul, že závěry auditu vycházejí ze skutkového stavu, který již netrvá. Žalovaný zcela pominul, že úvahy Komise týkající se aplikace § 4c zákona o střetu zájmů jsou z hlediska skutkového stavu podmíněny tím, že Ing. A. B. je nadále veřejným funkcionářem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů. K okamžiku rozhodování žalovaného o žádosti však již Ing. A. B. více než rok nebyl veřejným funkcionářem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů. Z uvedeného důvodu žalovaný nemohl žádost o dotaci zamítnout s odkazem na postoj auditního orgánu. Podle ustálené rozhodovací praxe správních soudů se skutkový a právní stav v řízení posuzuje výlučně k okamžiku rozhodnutí o poskytnutí dotace (například rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 7. 4. 2011, č. j. 1 As 24/2011-79). Žalovaný však dovodil, že splnění podmínky podle § 4c zákona o střetu zájmů nelze posuzovat k okamžiku vydání napadeného rozhodnutí, ale již k okamžiku podání žádosti o dotaci, aniž by následně splnění této podmínky bylo ověřeno k jakémukoli datu. Tímto postupem žalovaný popřel dikci, smysl i účel § 4c zákona o střetu zájmů, který ve stanovených případech zakazuje dotaci poskytnout, nikoli o dotaci požádat. Skutečnost, že

termín „poskytnutí dotace“ označuje okamžik vydání rozhodnutí a/nebo dohody o poskytnutí dotace, je v rozhodovací praxi správních soudů opakována a výslovně ji potvrdil také Tribunál Evropské unie ve věci T 109/01, *Fleuren Compost BV v. Komise*, podle kterého se podpora považuje za poskytnutou vydáním „právně závazného aktu, kterým se příslušný národní orgán zaváže k vyplacení podpory“. Tato východiska žalovaný zcela pominul. Poskytnutí dotace nebránila ani kapitola 4 písm. k) obecné části Pravidel, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014–2020 (dále jen „obecná část Pravidel“). Před vydáním napadeného rozhodnutí projekt žalobce pojmově nemohl být v rozporu s § 4c zákona o střetu zájmů, jehož dispozice se vztahuje právě až k momentu vydání rozhodnutí o žádosti o dotaci, nikoli k okamžiku podání této žádosti. Závěry auditu nelze aplikovat na skutkový stav ani nepřímou na základě analogie s dotačním projektem společnosti SCHROM FARMS. Podle auditních závěrů jsou dotační projekty společností ze skupiny Agrofert způsobilé k podpoře, pokud došlo k jejich poskytnutí v období od 25. 5. 2017 do 5. 12. 2017, tj. v období, kdy Ing. A. B. nebyl veřejným funkcionářem ve smyslu § 4c ve spojení s § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů. Žalovaný si nemůže manipulativně měnit postoj Komise ke svému obrazu, ani na základě své povinnosti eurokonformního výkladu právních předpisů či povinnosti dbát o veřejný zájem. V tomto případě neexistuje právní norma evropského práva, která by žalovaného nutila rozhodnout podle jiného skutkového stavu, než který byl dán v době jeho rozhodování. K povinnosti žalovaného dbát o veřejný zájem poukázal žalobce na závěry NSS uvedené v usnesení ze dne 3. 3. 2023, č. j. 4 Afs 11/2023-59, podle kterých neexistuje veřejný zájem na zamítnutí žádosti o dotaci, nýbrž toliko veřejný zájem na poskytování dotací v souladu se zákonem.

7. V pátém žalobním bodě žalobce tvrdil, že citované závěry auditu jsou věcně nesprávné. Předně uvedl, že § 4c zákona o střetu zájmů, na němž jsou závěry auditu založeny, vůbec nedopadá na poskytování dotací žalovaným. Uvedený zákaz poskytování dotací se vztahuje výlučně na dotace poskytované podle právního předpisu upravujícího rozpočtová pravidla, přičemž normativní odkaz upřesňuje, že se tím rozumí zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (dále jen „rozpočtová pravidla“). Žalovaný však poskytuje dotace na základě procesu komplexně upraveného v § 11 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon o SZIF“), nikoli dle rozpočtových pravidel. Ustanovení § 4c zákona o střetu zájmů odkazuje na konkrétní právní předpis, podle něhož jsou poskytovány některé, nikoli však veškeré dotace, a přesně odpovídá instrukcím pro formulaci odkazu na konkrétní právní předpis podle čl. 45 odst. 4 a 5 Legislativních pravidel vlády. Názor žalobce je podložen také ustálenou judikaturou českých soudů, zejména rozsudkem NSS ze dne 1. 8. 2013, č. j. 1 Afs 63/2013-54, a usnesením Městského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2021, č. j. 3 A 63/2020-115. Pokud by § 4c zákona o střetu zájmů dopadal i na dotace poskytované mimo režim rozpočtových pravidel, neexistovala by snaha zákonodárců rozšířit dopad ustanovení na všechny dotace prostřednictvím zrušení normativního odkazu na rozpočtová pravidla. Opačný závěr by byl v rozporu s východiskem nálezu Ústavního soudu ze dne 11. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/17, podle kterého lze právní úpravu obsaženou v zákoně o střetu zájmů vykládat jen doslovně, a nikoli rozšiřujícím způsobem.
8. Auditní závěry jsou nesprávné i ohledně údajného porušení § 4c zákona o střetu zájmů v případě dotací poskytovaných společností ze skupiny Agrofert. Žalobce nikdy nebyl obchodní společností, ve které by vlastnil jakýkoli podíl veřejný funkcionář či jím ovládaná osoba. Jediným společníkem žalobce byl a je Agrofert. Osobou, která ovládá Agrofert, je

Ing. Z. P., svěřenský správce svěřenského fondu AB private trust I, který vykonává vlastnická práva k akciím Agrofertu, která mu umožňují jmenovat a odvolávat většinu členů představenstva a dozorčí rady Agrofertu. Ing. P. přitom nikdy nebyl veřejným funkcionářem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů. Ing. P., jakožto fyzickou osobu, již není možné dále ovládat. K tomu žalobce odkázal na § 74 odst. 1 a § 75 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (dále jen „ZOK“), s tím, že Ing. P. je jedinou osobou, která definici ovládání ve vztahu k Agrofertu splňuje, a která navíc naplňuje i domněnky podle § 75 ZOK. V souladu s ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího soudu (například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2020, č. j. 33 Cdo 3284/2019) je nezbytné vycházet z teze, že kdo zpochybňuje skutečnost, že na základě domněnek podle § 75 odst. 1 a 2 ZOK je osobou ovládající Ing. P., musí prokázat opak. Žalovaný se ani náznakem nepokusil důkazně vyvrátit skutečnost, že ovládající osobou Agrofertu je Ing. P. Žalobce připomněl důkazy o rozhodujícím vlivu Ing. P. na Agrofertu, které žalovanému v minulosti předložil (zápisy z valné hromady Agrofertu ze dne 26. 6. 2018, ze dne 24. 1. 2019 a ze dne 18. 6. 2019) a které představují konkrétní projevy ovládání Agrofertu, na kterých se žádný veřejný funkcionář, natožpak svěřenské fondy, nijak nepodílí. Ovládání dle českého práva nelze zaměňovat s pojmem „skutečného majitelství“, jak učinila Komise v auditu, přičemž je vyloučeno ovládání fyzických osob, které by bylo v rozporu s celou řadou ustanovení Listiny základních práv a svobod i ZOK. Nadto bylo příslušným správním orgánem již v přestupkovém řízení rozhodnuto o tom, že Ing. B. neovládá ani svěřenské fondy, ani skupinu Agrofert (pravomocné rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 26. 9. 2019, č. j. 117665/2019/KUSK, dále jen „rozhodnutí KÚSK“). Žalovaný uvedené rozhodnutí ignoroval, ač jím byl podle § 57 odst. 3 správního řádu vázán. Posouzení ze strany Krajského úřadu Středočeského kraje konvenuje i rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2019, sp. zn. 29 NSCR 178/2017, podle kterého musí být možnost uplatňovat rozhodující vliv reálná, nikoli čistě potenciální nebo teoretická. I v tomto jsou závěry auditu nesprávné a žalovaný je podle obsahu správního spisu sám opakovaně vyvracel.

9. Závěry auditu se dle žalobce dále nesprávně dovolávají čl. 61 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2018/1046 ze dne 18. 7. 2018 (dále jen „finanční nařízení“). K tomu žalobce konstatoval, že není účastníkem finančních operací, ani jinou osobou podílející se na plnění rozpočtu a čl. 61 finančního nařízení na něj vůbec nedopadá, tudíž jej nemohl porušit. Naopak čl. 61 finančního nařízení dopadá na žalovaného, který však nikde netvrdí, že by důvodem přijetí napadeného rozhodnutí bylo, že některý z jeho úředníků jednal v rozporu s čl. 61 finančního nařízení, neboť byl v této věci zájmy jakéhokoli veřejného funkcionáře ovlivněn. Ani ve správním spise není založen žádný záznam o takovém ovlivnění.
10. Uzavřel, že se všemi uvedenými námitkami se žalovaný seznámil již v průběhu řízení o žádosti, avšak jejich vypořádání se účelově vyhnul. Žalovaný se o to ani nepokusil, což je o to závažnější, že citované závěry auditu nejsou definitivním a právně závazným výstupem. Tribunál Evropské unie se totiž právní povahou obdobných auditních výstupů již opakovaně zabýval (například ve věci T-703/18 Polsko v. Komise), a to se závěrem, že nemají povahu právně závazného rozhodnutí, ale jsou pouze přípravným aktem, který nevyvolává závazné právní následky. Tuto předběžnou a právně nezávaznou povahu mají i audity některých útvarů Komise týkající se problematiky střetu zájmů.
11. Ačkoli žalovaný v závěru napadeného rozhodnutí uvedl, že před rozhodnutím o žádosti je povinen prověřit, zda poskytnutí dotace není v rozporu s pravidly stanovenými za účelem

zabránění střetu zájmů, takové posouzení ve skutečnosti nikdy neprovedl. K tomu žalobce opětovně odkázal na závěry rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2022, č. j. 14 A 224/2021-145.

Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Uvedl, že poskytuje dotace v oblasti zemědělství podle § 11 zákona o SZIF. Před vlastním posouzením žádosti žalobce, stejně jako ostatních žadatelů z koncernu Agrofert, vyvstala otázka, zda dotace poskytované žalovaným podle § 11 zákona o SZIF náleží do rozsahu věcné působnosti § 4c zákona o střetu zájmů. Na tuto otázku existují dva rozdílné odborné názory (výklady), a to výklad provedený auditory Komise ve prospěch aplikovatelnosti § 4c zákona o střetu zájmů a výklad v neprospěch aplikovatelnosti tohoto ustanovení, který vychází z analýzy právního řádu ČR. V návaznosti na úvahy týkající se (ne)aplikovatelnosti § 4c zákona o střetu zájmů žalovaný považoval za nezbytné položit předběžnou otázku Soudnímu dvoru EU, neboť pro rozhodnutí o žalobě považoval za zásadní výklad čl. 6 nařízení 1303/2013 v kontextu § 4c zákona o střetu zájmů. Navrhl proto soudu předložit předběžnou otázku Soudnímu dvoru EU k výkladu unijních předpisů (čl. 6 Nařízení 1303/2013) v kontextu ust. § 4c zákona o střetu zájmů.
13. K samotnému obsahu žaloby žalovaný popsal proces financování PRV, který je závislý na financování z EZFRV. Administrace žádosti probíhá podle platných Pravidel. Po dokončení realizace projektu a jeho kontrole žalovaný požádá Komisi o vyplacení finančních prostředků z EZFRV. Z této skutečnosti vyplývá, že právní názory, respektive závěry orgánů EU mají na administraci žádosti zcela zásadní dopady. Žalovaný poukázal na skutečnost, že v rámci auditu Komise dospěla k závěru o nezpůsobilosti projektu společnosti SCHROM FARMS, patřící do skupiny Agrofert, z důvodu nesouladu s právem EU a porušení § 4c zákona o střetu zájmů. Auditři se zabývali dalšími žádostmi o dotaci podanými společnostmi ze skupiny Agrofert, jejichž administrace byla žalovaným pozastavena. V souhrnné zprávě Komise uvedla, že 37 projektů s datem podání žádosti po 1. 9. 2017 by podléhalo zákazu podle § 4c zákona o střetu zájmů a byly by vyloučeny z financování v rámci EZFRV, tedy veškeré výdaje spojené s projekty schválenými během období, kdy existoval střet zájmů.
14. Žalovaný poukázal na skutečnost, že podle § 159 a násl. správního řádu není na uzavření dohody o poskytnutí dotace právní nárok, tudíž ani na samotné poskytnutí dotace z PRV není před uzavřením dohody o poskytnutí dotace právní nárok. To ostatně potvrzuje Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 26. 11. 2013, č. j. 8 Afs 47/2013-45, a ze dne 15. 11. 2016, č. j. 6 Afs 275/2015-39. Nárok na poskytnutí dotace vzniká za předpokladu splnění podmínek poskytnutí dotace, za které je třeba považovat také podmínky vyplývající z platné a účinné české i unijní právní úpravy, včetně splnění způsobilosti žadatelů. Za klíčový označil žalovaný čl. 6 nařízení č. 1303/2013, z něhož vyplývá povinnost žalovaného zajistit, že operace podporované z evropských strukturálních a investičních fondů jsou v souladu s platným právem EU a členských států. Pro úplnost žalovaný odkázal též na čl. 58 odst. 1 písm. c) nařízení č. 1306/2013, podle kterého jsou členské státy povinny předcházet nesrovnalostem.
15. Žalovaný je před rozhodnutím o žádosti o dotaci povinen prověřit, zda jsou naplněny podmínky, za kterých může dotaci žadateli poskytnout. V rámci tohoto procesu žalovaný neprovádí pouze posouzení, zda je, nebo není poskytnutí dotace v rozporu se zákazem podle

§ 4c zákona o střetu zájmů, ale musí současně ověřit, že poskytnutá dotace, respektive její část odpovídající podílu spolufinancování z EZFRV bude následně ze strany orgánů EU akceptována a refundována. Pokud žalovaný disponuje informací nasvědčující tomu, že v případě uzavření dohody o poskytnutí dotace a vyplacení této dotace žádné finanční prostředky z EZFRV neobdrží, postupoval by v rozporu s povinností postupovat co nejhospodárnějším způsobem, neboť by došlo k negativnímu dopadu na státní rozpočet.

16. Za klíčové podklady pro posouzení žádosti žalobce žalovaný označil formální sdělení, souhrnnou zprávu a prováděcí rozhodnutí s tím, že vydáním prováděcího rozhodnutí došlo k ukončení auditu. Předmětem auditního šetření bylo i posouzení, zda Ing. A. B. ovládá ve smyslu § 4c zákona o střetu zájmů svěřenské fondy, a jejich prostřednictvím společnosti náležející do koncernu Agrofert. Zjištění Komise se neomezují na dříve vykázané finanční prostředky, ale vztahují se i na ty, které mohou být v budoucnu vykázaný na projekty, které lze považovat ze skutkového i právního hlediska za obdobné. K auditnímu šetření, respektive k závěrům auditorů Komise žalovaný mohl přihlížet jako k zásadní okolnosti ovlivňující jeho správní uvážení, zejména v kontextu existence pochybností o tom, že poskytnutí dotačních prostředků v rozsahu podílu státního rozpočtu na prozatímní spolufinancování projektu nebude později zátěží pro rozpočet SZIF a nebude představovat ztrátu v rozporu s vyhlášeným Programem. V tomto žalovaný odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 5. 10. 2020, č. j. 14 A 49/2020-79, podle kterého je veřejným zájmem také to, aby nebyly poskytovány dotace z evropských prostředků, které následně mohou být důvodem pro finanční opravy ve smyslu čl. 85 nařízení č. 1303/2013.
17. Žalovaný shrnul, že závěry auditního šetření představují skutečné ohrožení finančního krytí projektu v rámci Programu z prostředků EU. Předpokládané neproplacení by pak mělo závažné důsledky pro státní rozpočet, respektive pro rozpočet žalovaného, spočívající v přenesení finanční zátěže na tento rozpočet, a to vše za situace, kdy na poskytnutí dotace není právní nárok.
18. V rámci administrace žádosti žalovaný z obchodního rejstříku ověřil, že ke dni podání žádosti byla jediným společníkem žalobce společnost Agrofert a žalobce byl součástí koncernu Agrofert, jehož jediným akcionářem byl Ing. A. B. V případě uzavření dohody o poskytnutí dotace a jejího vyplacení by se žalobce nacházel v totožném postavení jako společnost SCHROM FARMS, přičemž v rámci administrace nebyly zjištěny skutečnosti, které by mohly odůvodňovat jiný přístup orgánů EU při žádosti o proplacení poměrné části dotace na projekt. Tudíž by se závěry Komise uvedené ve formálním sdělení a v souhrnné zprávě analogicky uplatnily v plném rozsahu i ve vztahu k žalobci. Žalovaný nebyl oprávněn zpochybňovat pravomoc Komise při provádění auditu, neboť ta jednala v rámci svých pravomocí, což je v souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 11. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/17.
19. K námitce nezaložení důkazních prostředků do správního spisu žalovaný uvedl, že s přihlédnutím k povaze rozhodování o poskytnutí dotace na projekt, reálnému riziku narušení veřejného zájmu vyplývající ze závěru auditu a skutečnosti, že napadené rozhodnutí nebylo založeno na posouzení způsobilosti žalobce ve smyslu § 4c zákona o střetu zájmů, nýbrž neexistenci zdroje financování v rámci EZFRV, nelze po žalovaném důvodně požadovat, aby se věcně zabýval námitkami žalobce k vedení auditu či k jeho závěrům.
20. K údajné vázanosti rozhodnutím KÚSK žalovaný odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 12. 4. 2021, č. j. 18 A 6/2020-224, podle kterého se rozhodnutí KÚSK nijak přímo

nevyjadřovalo k naplnění podmínky § 4c zákona o střetu zájmů z pohledu rozhodování o poskytnutí dotace. Uvedené závěry tedy nejsou pro věc rozhodující.

21. Námitky žalobce, že skutečnosti vyplývající ze závěrů auditního šetření nemají ve správním spisu oporu a nelze je považovat za prokázané, jakož i námitky poukazující na opačný právní názor k aplikovatelnosti § 4c zákona o střetu zájmů, podle žalovaného svědčí o nepochopení důvodu ukončení administrace žádosti a vydání napadeného rozhodnutí. Důvodem k ukončení administrace žádosti a vydání napadeného rozhodnutí byly primárně závěry Komise o nezpůsobilosti žadatelů z koncernu Agrofert o dotaci z hlediska právní úpravy střetu zájmů, které mají přímý odraz v obsahu prováděcího rozhodnutí, na základě kterého byly z financování EU vyloučeny i výdaje na projekt společnosti SCHROM FARMS. V důsledku této skutečnosti vyvstala důvodná obava z toho, že Komise bude obdobným způsobem postupovat i v případě uzavření dohody o poskytnutí dotace s žalobcem. V takovém případě by nebyl splněn základní předpoklad pro poskytnutí dotace z EZFRV, a to z důvodu absence zdroje pro spolufinancování projektu na unijní úrovni.
22. Závěrem vyjádření žalovaný rozporoval, že by v napadeném rozhodnutí aplikoval závěry auditu na odlišný skutkový stav. Tvrdil, že žadatel musí být způsobilý po celou dobu administrace žádosti o dotaci. Ze závěrů auditního šetření vyplývá, že projekt byl Komisí shledán jako nezpůsobilý pro financování z EZFRV z důvodu porušení § 4c zákona o střetu zájmů a souvisejícího porušení čl. 6 nařízení č. 1303/2013. V průběhu administrace žádosti tak žalobce na základě Auditního šetření ztratil způsobilost k poskytnutí dotace.

Replika žalobce

23. V replice ze dne 22. 6. 2023 žalobce k vyjádření žalovaného konstatoval, že se žalovaný snaží tvrdit jiné důvody, pro které administraci žádosti údajně ukončil, než které uvedl v napadeném rozhodnutí. Zákonným podkladem pro ukončení administrace žádosti je podle napadeného rozhodnutí § 4c zákona o střetu zájmů.
24. Žalovaný pominul, že závěry auditního šetření týkající se aplikace § 4c zákona o střetu zájmů vychází z předpokladu, že Ing. A. B. je nadále veřejným funkcionářem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů. K okamžiku rozhodování žalovaného o žádosti Ing. A. B. nebyl veřejným funkcionářem. Žalovaný proto nemohl žádosti nevyhovět z tohoto důvodu. Ze stejného důvodu je vyloučena i aplikace závěrů auditního šetření. Ustanovení § 4c zákona o střetu zájmů zakazuje dotaci „poskytnout“, nikoli o dotaci požádat. Okamžik poskytnutí dotace označuje okamžik vydání rozhodnutí a/nebo dohody o poskytnutí dotace. Nadto žádná část závěrů auditního šetření se nevztahuje na dotace, o nichž je rozhodováno v okamžiku, kdy Ing. A. B. již není veřejným funkcionářem, naopak nebyly shledány nesrovnalosti v dotacích, které byly poskytnuty v období od 25. 5. 2017 do 5. 12. 2017, kdy Ing. A. B. nebyl členem vlády ČR bez ohledu na to, zda byl veřejným funkcionářem v době, kdy o tyto dotace bylo požádáno.
25. K argumentaci zněním kapitoly 4 písm. k) obecné části A Pravidel žalobce uvedl, že uvedené nemohlo bránit v poskytnutí dotace, neboť před vydáním napadeného rozhodnutí projekt nemohl ani pojmově být v rozporu s § 4c zákona o střetu zájmů, jehož dispozice se vztahuje až k okamžiku vydání rozhodnutí o poskytnutí žádosti, nikoli k okamžiku podání žádosti. Jak přiznal žalovaný ve svém vyjádření, případná aplikace § 4c zákona o střetu zájmů se týká způsobilosti žadatele, nikoli způsobilosti projektu.

26. Dále měl žalobce za to, že prováděcí rozhodnutí není definitivním a závazným dokumentem, který by uzavíral, že ke střetu zájmů došlo a EU neproplatí žádné dotační prostředky zatížené touto vadou. Domnělé důvody neexistence zdroje financování ze strany EU jsou neopodstatněné, neprokázané a nesmyslné.
27. Žalobce také zdůraznil, že rozhodnutí KÚSK se věcně zabývalo tím, zda Ing. A. B. ovládá společnosti v koncernu Agrofert, což byla relevantní otázka i v nynější věci. Argumentaci žalovaného o tom, že nebyl rozhodnutím KÚSK vázán, považoval žalobce za lichou.
28. Žalobce dále zdůraznil, že sám žalovaný zpochybňuje aplikovatelnost § 4c zákona o střetu zájmů na dotace poskytované žalovaným. Žalovaný nepopřel, že po dobu auditního šetření namítal, že jako státní fond neposkytuje dotace podle rozpočtových pravidel, ale podle zákona o SZIF. Ve svém vyjádření se žalovaný pustil do polemiky sám se sebou, což je podle žalobce bez dalšího důkazem o zmatečnosti a vnitřní rozpornosti napadeného rozhodnutí.
29. S navrhovaným předložením předběžné otázky SDEU se žalobce neztotožnil, neboť se v případě § 4c zákona o střetu zájmů a § 11 zákona o SZIF nejedná o implementaci unijního práva, ale normy čistě vnitrostátního práva, které podle čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie nemá SDEU pravomoc závazně právně vykládat. Jak vyplývá i z vyjádření žalovaného, nejsou žádné pochybnosti o výkladu čl. 6 nařízení č. 1303/2013.

Další vyjádření žalovaného

30. V duplice ze dne 4. 9. 2023 žalovaný ve vztahu k prováděcímu rozhodnutí poukázal na čl. 288 větu čtvrtou Smlouvy o fungování EU, podle které je prováděcí rozhodnutí ve vztahu k ČR závazné a nezměnitelné, a to v celém rozsahu, a tudíž je i závazné pro žalovaného. Jediným možným závěrem administrace žádosti při respektování unijního práva bylo její ukončení, a to jednoznačně na základě závěrů Komise o nezpůsobilosti žadatelů o dotaci z koncernu Agrofert podle § 4c zákona o střetu zájmů, kterými bylo *de facto* deklarováno, že přistoupí-li žalovaný ke schválení žádosti o poskytnutí dotací, uzavření dohod o poskytnutí dotací a jejich následnému proplacení, budou tyto výdaje vyloučeny z financování v rámci EZFRV.
31. Pokud by Komise považovala za dostačující vyčkání schválení žádostí o dotaci na dobu, kdy Ing. A. B. nebude veřejným funkcionářem, podle žalovaného by se k možným následkům schválení žádostí vůbec nevyjadřovala. Z čl. 74 nařízení č. 1303/2013 vyplývá, že členské státy v souladu s obecnými zásadami kontrol provádějí prostřednictvím platebních agentur kontrolu souladu žádostí o dotaci s cílem ověřit podmínky způsobilosti pro podporu. V případě nedodržení se aplikuje čl. 63 nařízení č. 1303/2013. Následky zjištěného nesouladu upravuje čl. 35 nařízení č. 809/2014, dle něhož je požadovaná podpora zamítnuta nebo v plné výši odňata, nejsou-li dodržena kritéria způsobilosti.
32. Žalovaný odkázal na čl. 4 písm. d) obecné části Pravidel, podle kterých je v celém průběhu administrace a po celou dobu lhůty vázanosti projektu na účel oprávněn dotaci neposkytnout, neproplatit, nebo zahájit řízení o vrácení neoprávněné platby dotace, pokud příjemce dotace nesplnil podmínky stanovené v Pravidlech. Na základě uvedeného musí být žadatel (žalobce) způsobilý pro přiznání dotace od data podání žádosti až do konce lhůty vázanosti projektu na účel. Pokud způsobilost ztratí před uzavřením dohody o poskytnutí dotace, je třeba dotaci považovat za neoprávněnou, přičemž v případě § 4c zákona o střetu zájmů nemůže dojít ke zhojení nezpůsobilosti. Takový výklad odpovídá smyslu a účelu § 4c zákona o střetu zájmů, ale také závěrům auditního šetření.

33. Žalovaný uzavřel, že nijak nepochybuje o aplikovatelnosti § 4c zákona o střetu zájmů na dotace poskytované podle zákona o SZIF. Ve svém vyjádření pouze uvedl panující nejasnosti při aplikaci § 4c zákona o střetu zájmů.
34. V podání ze dne 17. 5. 2024 žalovaný reagoval na judikatorní vývoj v druhé větvi dotací pro společnosti z koncernu AGROFERT poskytovaných Ministerstvem průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“) [viz např. rozsudky ze dne 17. 4. 2024, č. j. 6 Afs 71/2023-87, ze dne 18. 4. 2024, č. j. 7 Afs 95/2023-83, ze dne 25. 4. 2024, č. j. 4 Afs 71/2023-104, ze dne 24. 5. 2024, č. j. 8 Afs 173/2023-64, nebo ze dne 28. 5. 2024, č. j. 2 Afs 161/2023-79]. Upozornil, že ani podle zákona o SZIF není na poskytnutí dotace právní nárok a dále přiblížil, o co se v jeho případě mělo opírat správní uvážení. Uvedl, že v nynějším případě byly důvody pro nevyhovění žádosti v důsledku vydání prováděcího rozhodnutí ještě silnější než ve věcech posuzovaných Nejvyšším správním soudem. S ohledem na audit i navazující rozhodnutí je zřejmé, že Komise by postupovala obdobným způsobem.

Další písemná vyjádření účastníků

35. Žalobce v podání ze dne 11. 6. 2024 zejména v reakci na vyjádření žalovaného a judikaturu Nejvyššího správního soudu poukázal na odlišný rozhodovací důvod, na kterém žalovaný oproti MPO své rozhodnutí založil. Žalovaný své závěry vystavěl na existenci střetu zájmů, nikoli na riziku neproplacení poskytnutých finančních prostředků. I ve vyjádřeních v průběhu řízení žalovaný neexistenci zdroje financování označoval jen za podpůrný argument. V nynějším řízení je proto nutné ověřit, zda byl závěr o porušení § 4c zákona o střetu zájmů podložený a odůvodněný, pro což jsou ovšem rozhodnutí Nejvyššího správního soudu irelevantní. Nadto je dán jiný skutkový stav (pozice Ing. A. B. jako člena vlády).
36. Ve vyjádření ze dne 17. 2. 2025 žalovaný sdělil své aktuální stanovisko, když zdůraznil, že hlavním důvodem ukončení administrace byly závěry auditorů Komise učiněné během auditního šetření, které mají přímý odraz v obsahu prováděcího rozhodnutí. Právě jím byly z financování EU vyloučeny výdaje na projekt společnosti SCHROM FARMS. V důsledku této skutečnosti je nepochybné, že Komise by postupovala obdobným způsobem také u žalobce. Porušení § 4c zákona o střetu zájmů nebylo hlavním důvodem vydání napadeného rozhodnutí. Logicky proto nebylo třeba provádět výklad citovaného ustanovení, zakládat do správního spisu důkazní prostředky ani se podrobně vypořádávat s námitkami vztahujícími se k výkladu předmětného ustanovení. Žalovaný mohl své závěry postavit na volné správní úvaze, přičemž její meze nepřekročil ani ji nezneužil.
37. Žalovaný odmítl, že by rozhodoval na základě téhož důvodu jako MPO. Tento rozdíl plyne z odlišného okamžiku vydání správních rozhodnutí, zatímco MPO přistoupilo k vydání rozhodnutí na základě předběžných závěrů auditního šetření, žalovaný rozhodoval v okamžiku, kdy závěry auditorů Komise vyjádřené ve formálním sdělení či souhrnné zprávě bylo možné vzhledem k vydání prováděcího rozhodnutí považovat za konečné. Žalovaný jakožto akreditovaná platební agentura mj. odpovídá za řízení a kontrolu výdajů z EZFRV, pokud tedy výstupy Komise v rámci auditního šetření obsahují závěry vztahující se ke způsobilosti projektů společností z koncernu Agrofert, pak tyto závěry představují podstatnou okolnost, k níž bylo nutné přihlédnout.
38. K namítané změně skutkového stavu žalovaný uvedl, že pokud by další nepokračování Ing. A. B. ve funkci předsedy vlády bylo pro stanovisko auditorů Komise ve vztahu k žádostem podaným v rozhodném období natolik významné, nebylo by z jejich strany nutné i nadále

pokračovat v Auditě v části týkající se nedodržení střetu zájmů. Pokud by žalovaný naopak dotaci poskytl, mohl by být jeho postup vnímán jako obcházení unijních pravidel.

Obsah správního spisu

39. Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem soud zjistil, že dne 3. 8. 2020 doručil žalobce žalovanému žádost o dotaci z PRV na projekt s názvem „*Porážka - Lužec*“, a to konkrétně na operaci 4.2.1 - Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů, která byla zaregistrována pod reg. č. 20/010/0421b/452/001243. Následně probíhala administrativní kontrola, v rámci které žalobce na výzvy žalovaného svou žádost doplnil.
40. Dne 11. 6. 2021 žalovaný doručil žalobci přípis s názvem „*Informace k administraci Žádosti o dotaci č. 20/010/0421b/452/001243 (LIPRA PORK, a.s.)*“, č. j. SZIF/2021/0426917, kterým žalobce informoval o pozastavení administrace Žádostí o dotaci v případě projektů žadatelů z koncernu AGROFERT, a to s ohledem na probíhající auditní šetření č. UMB/2019/003/CZ týkající se PRV (EZFRV) – Audit souladu týkající se fungování zavedených řídicích a kontrolních systémů za účelem vyloučení střetu zájmů, jak vyžadují čl. 72 až 75 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1303/2013, o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu (dále jen „*Nařízení č. 1303/2013*“), a akreditace platební agentury, čl. 36 odst. 3 a čl. 61 nařízení Evropského Parlamentu a Rady č. 2018/1046, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (dále jen „*Finanční nařízení*“), čl. 65 až 66 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), a čl. 32 odst. 3 a čl. 59 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 966/2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie, zahájeného Evropskou komisí v lednu roku 2019 v návaznosti na politickou činnost Ing. A. B., který se dne 29. 01. 2014 stal místopředsedou vlády a ministrem financí a následně dne 06. 12. 2017 předsedou vlády.
41. Dne 2. 11. 2022 oznámil žalovaný žalobci zahájení kontroly předmětného projektu. O kontrole byl sepsán protokol, proti kterému zaslal žalobce dne 5. 12. 2022 námitky. Tyto námitky žalovaný dne 4. 1. 2023 zamítl.
42. Dne 27. 1. 2023 vydal žalovaný nyní napadené rozhodnutí o ukončení administrace žalobcovy žádosti o dotaci z důvodu, že by při poskytnutí dotace žalobci došlo v důsledku existence střetu zájmů ve smyslu § 4c zákona o střetu zájmů, k poskytnutí dotace v přímém rozporu s platnými a účinnými právními předpisy dle čl. 6 nařízení č. 1303/2013, a zároveň by tím došlo k porušení kapitoly 4 písm. k) obecné části A Pravidel, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014 – 2020 pro 10. kolo příjmu žádostí, č. j. 19226/2020-MZE-14112. Finanční prostředky poskytnuté žalobci na základě podané žádosti by tak byly ze strany orgánů EU považovány za neoprávněné, protože by došlo (stejně jako v případě dotace poskytnuté společnosti SCHROM FARMS spol. s r. o.) k jejich vyloučení z financování v rámci Evropského

zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Fond by následně byl povinen přistoupit ke zpětnému vymožení neoprávněně poskytnuté dotace.

Ústní jednání

43. U jednání soudu setrvali na svých dosavadních stanoviscích. Zástupkyně žalobce navíc vyjádřila nesouhlas s rozsudky NSS, které již byly k této problematice vydány a kterými byly zamítnuty kasační stížnosti žalobce proti rozsudkům zdejšího soudu, kdy nebylo jeho žalobám vyhověno.
44. Pokud jde o žalobcem v žalobě navržené důkazní návrhy, dospěl soud ve shodě s účastníky k závěru, že tyto jsou součástí správního spisu, kterým soud dokazování neprovádí. Ke stejnému závěru dospěl i ohledně dopisů, které žalobkyně předložila soudu u jednání, s výjimkou dopisu Evropské komise ze dne 21. října 2022 (dále jen „lifting letter“), kterým soud u jednání důkaz provedl.

Posouzení věci městským soudem

45. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
46. Žalobu podala včas osoba oprávněná.
47. Před vlastním posouzením věci městský soud připomíná, že podle ustálené judikatury NSS soudy nemusí nutně reagovat na každý dílčí argument uvedený v žalobě. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (viz rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Podstatné je, aby správní soud v odůvodnění rozhodnutí postihl všechny stěžejní námítky účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i reakce na některé dílčí a související námítky (viz rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014 č. j. 7 Afs 85/2013-33). Městský soud rovněž může pro stručnost odkázat na část odůvodnění rozhodnutí správního orgánu, s nímž se ztotožňuje. Jak uvedl Ústavní soud, „*není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námítek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná*“ (viz nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68.; srov. též rozsudky NSS ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43, či ze dne 25. 2. 2015, č. j. 6 As 153/2014-108).
48. Po seznámení se s obsahem správního spisu, zhodnocení jeho obsahu i rozhodných skutečností, dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
49. Mezi účastníky je sporné, zda bylo důvodné ukončení administrace žádosti žalobce o dotaci podanou na projekt s názvem „Porážka - Lužec“. Důvodem tohoto rozhodnutí byla okolnost, že při poskytnutí dotace by došlo v důsledku existence střetu zájmů ve smyslu § 4c o střetu zájmů k poskytnutí dotace v přímém rozporu s platnými a účinnými právními předpisy dle čl. 6 nařízení č. 1303/2013, a zároveň by tím došlo k porušení kapitoly 4 písm. k) obecné části A Pravidel.
50. Soud předesílá, že zdejší soud i NSS vydal již vícero rozsudků, které řešily shodnou problematiku a že NSS zaujal zcela jednoznačný názor, ze kterého městský soud při

posouzení důvodnosti nyní podané žaloby vycházel (viz například rozsudek ze dne 15. 1. 2025, č.j. 10 Afs 157/2024 – 65, nebo ze dne 23. 1. 2025, č. j. 4 Afs 161/2024-67).

51. Při posouzení věci pak městský soud vyšel z následující právní úpravy a Pravidel:

- Podle § 11 odst. 5 zákona o SZIF na uzavření dohody o poskytnutí dotace podle odstavce 4 není právní nárok. Pokud Fond žádosti o dotaci před datem uzavření dohody podle odstavce 4 nevyhoví, sdělí písemně a bez zbytečného odkladu žadateli důvody nevyhovění. Proti tomuto sdělení se nelze odvolat. Obnova řízení se nepřipouští. Přezkumné řízení se nepřipouští, s výjimkou postupu podle § 153 odst. 1 písm. a) správního řádu. V případě, že by toto sdělení Fondu bylo v rozporu s podmínkami, za kterých je poskytována dotace, ministerstvo jej usnesením zruší. Na postup ministerstva při vydání usnesení podle předchozí věty se přiměřeně použijí ustanovení správního řádu o přezkumném řízení.
- Podle čl. 61 odst. 1 finančního nařízení účastníci finančních operací ve smyslu kapitoly 4 této hlavy a jiné osoby, včetně vnitrostátních orgánů na všech úrovních, podílející se na plnění rozpočtu v přímém, nepřímém a sdíleném řízení, včetně přípravy na tuto činnost, na auditu nebo na kontrole, se zdrží jakéhokoli jednání, jež by mohlo uvést jejich zájmy do střetu se zájmy Unie. Příjmomu rovněž vhodná opatření, která u funkcí v rámci jejich odpovědnosti zamezí vzniku střetu zájmů a která řeší situace, jež lze objektivně vnímat jako střet zájmů.
- Podle kapitoly 4 písm. d) obecné části Pravidel v celém průběhu administrace a po celou dobu lhůty vázanosti projektu na účel je SZIF oprávněn dotaci neposkytnout, neproplatit nebo zahájit řízení o vrácení neoprávněné platby dotace, pokud příjemce dotace nesplnil podmínku/podmínky stanovené v Pravidlech/ Dohodě.
- Podle kapitoly 4 písm. k) obecné části Pravidel projekt musí být v souladu s příslušnou právní úpravou od data podání Žádosti o dotaci do konce lhůty vázanosti projektu na účel.
- Podle kapitoly 4 písm. mm) obecné části Pravidel žadatel/příjemce dotace se musí zdržet jednání, které by vedlo ke střetu zájmů dle článku 61 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012.
- Podle kapitoly 4 písm. nn) první věty obecné části Pravidel v případě probíhajícího auditu/kontroly, kdy je příslušnými orgány EU či ČR (např. orgány státní kontroly, Evropská komise, Certifikační orgán, Evropský účetní dvůr apod.) učiněno zjištění, které vyjadřuje pochybnost o plnění podmínek poskytnutí dotace, je SZIF oprávněn učinit nezbytné administrativní kroky k ochraně veřejných finančních zájmů - tímto krokem může být pozastavení administrace Žádosti o dotaci nebo Žádosti o platbu.

52. V prvním žalobním bodu žalobce namítal absenci odůvodnění napadeného rozhodnutí. Při posouzení uvedené námítky soud vyšel z charakteru dotace, o kterou žalobce žádal. Ten je dán § 11 odst. 5 zákona o SZIF, podle kterého na uzavření dohody o poskytnutí dotace není právní nárok. Ve smyslu věty druhé tohoto ustanovení, pokud žalovaný žádosti o dotaci nevyhoví, sdělí písemně a bez zbytečného odkladu žadateli důvody nevyhovění. Z § 11 odst.

5 zákona o SZIF vyplývá nenárokový charakter dotace, o kterou žalobce žádal. Nárok na poskytnutí dotace žadatelům o dotaci vzniká až uzavřením dohody o poskytnutí dotace (viz § 11 odst. 4 zákona o SZIF). Nemá-li žadatel o dotaci právní nárok na její poskytnutí, nemůže její poskytnutí legitimně očekávat (ve smyslu ochrany ústavního práva na majetek) [blíže viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 9 Ads 83/2014-46, č. 3324/2016 Sb. NSS].

53. Ustanovení § 11 odst. 5 zákona o SZIF podmiňuje posouzení a rozhodnutí o žádosti o dotaci, respektive uzavření dohody o poskytnutí dotace volnou správní úvahou žalovaného, zda a případně za jakých podmínek žadateli dotaci poskytne. V případě nevyhovění žádosti se soudní přezkum takového rozhodnutí dle § 78 odst. 1 s. ř. s. omezuje na posouzení toho, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení, či zda je nezneužil, tedy zejména, zda je správní uvážení logickým vyústěním řádného vyhodnocení skutkových zjištění. Z výše uvedeného vyplývá, že zákon o SZIF nevyklučuje soudní přezkum rozhodnutí o ukončení administrace žádosti o dotace, avšak ten se omezuje pouze na posouzení řádného procesu, který garantuje ochranu práv a rovné zacházení se všemi žadateli za podmínek stanovených obecným způsobem (obdobně výše uvedený rozsudek rozšířeného senátu). Ke shodnému názoru dospěl zdejší soud např. v rozsudku ze dne 24. 6. 2024, č.j. j. 17 A 25/2023-140, přičemž jím učiněné závěry potvrdil NSS v již výše citovaném rozsudku č. j. 10 Afs 157/2024-62.
54. V obecné rovině soud uvádí, že zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tedy jako nemožnost zjistit obsah nebo důvody, pro které bylo rozhodnutí vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74).
55. Městský soud rovněž připomíná, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy žalobce o tom, jak podrobně by mělo být napadené rozhodnutí odůvodněno, ale objektivní překážkou, která soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, a ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Městský soud však nezjistil, že by napadené rozhodnutí takovými vadami trpělo.
56. Soud konstatuje, že žalobou napadené rozhodnutí je srozumitelné, jsou v něm obsaženy právní úvahy, na jejichž základě žalovaný posoudil otázky stěžejní pro toto řízení, a je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč žalovaný rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku napadeného rozhodnutí. Soud k tomu dodává, že správní orgány nemají povinnost detailně vypořádávat každou dílčí námitku či tvrzení, resp. jak je uvedeno v bodě [9] odůvodnění rozsudku NSS ze dne 3. 7. 2018, č. j. 7 As 150/2018-36, tedy že správní orgány „nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08: „Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich

závěrů je sama o sobě dostatečná. (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014–43).“

57. Žalobce konkrétně namítá, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí v posuzovaném případě způsobuje absence odůvodnění žalovaným, kterému vytýká, že toliko rozsáhle cituje ze závěrů auditního orgánu, aniž by uvedl vlastní posouzení dané věci, respektive hodnotil důkazní prostředky, vykládal právní předpisy, které na věc dopadají či se vypořádal s důkazními návrhy žalobce, když žalobce ani nebyl účastníkem auditního řízení.
58. Soud nepřisvědčil tvrzení žalobce, že žalovaný v napadeném rozhodnutí neuvedl žádné vlastní úvahy a že napadené rozhodnutí nesplňuje požadavky § 68 odst. 3 správního řádu, tedy že není řádně odůvodněno. Napadené rozhodnutí sice obsahuje rozsáhlou pasáž citace formálního sdělení, přičemž zároveň žalovaný i na toto sdělení a rovněž souhrnnou zprávu a prováděcí rozhodnutí čteně odkazuje. Z napadeného rozhodnutí však současně vyplývá, proč tak bylo žalovaným činěno (viz strana 10 a 11 napadeného rozhodnutí). Bylo tomu tak proto, že při administraci žádosti o dotaci, jakož i při provádění kontroly, je žalovaný povinen zohlednit, jakým způsobem jsou v daném případě relevantní právní předpisy vykládány unijními orgány. Důvodem tohoto postupu žalovaného byla dle napadeného rozhodnutí ochrana veřejného zájmu spočívajícího v tom, že dotace vyplacené příjemcům ze strany žalovaného nebudou následně předmětem finanční opravy dle čl. 85 nařízení č. 1303/2013, a tedy nepovedou k zátěži veřejného rozpočtu nad rámec předpokládaných výdajů, tj. princip prevence. Z uvedeného vyplývá, že rozsáhlá citace formálního sdělení, respektive souhrnné zprávy v napadeném rozhodnutí byla dána tím, že se žalovaný snažil promítnout postoj Komise do své rozhodovací praxe, aby předešel finančním opravám, ke kterým Komise v minulosti již přistoupila (viz prováděcí rozhodnutí). Uvedené bylo dle žalovaného prováděno v souladu se zásadou ochrany veřejného rozpočtu. Z uvedeného důvodu se ostatně žalovaný zabýval v napadeném rozhodnutí i tím, zda lze závěry Komise ve formálním sdělení, respektive souhrnné zprávě vztáhnout i na projednávaný případ. Žalovaný dospěl k závěru, že závěry Komise ve formálním sdělení, respektive souhrnné zprávě se použijí analogicky v plném rozsahu. Protože žalovaný měl za to, že i v případě žádosti žalobce je zde reálné riziko, že bude Komisí přistoupeno k finančním opravám, ukončil administraci žádosti žalobce. Na základě shora uvedeného má soud za to, že obsahem napadeného rozhodnutí je soudem přezkoumatelná správní úvaha. Žalobci bylo srozumitelně vysvětleno, z jakého důvodu žalovaný ukončil administraci jeho žádosti.
59. Pokud žalovaný v napadeném rozhodnutí poukazoval na § 4c zákona o střetu zájmů, nebylo tak činěno proto, že by důvodem ukončení administrace žádosti žalobce byl střet zájmů na straně Ing. A. B., ale skutečnost, že obava žalovaného, že jím vyplacené dotace budou následně předmětem finančních oprav, pramení ze závěrů orgánů Komise o střetu zájmů Ing. A. B. Příčinou obavy žalovaného tedy byl již jednou orgány Komise shledaný střet zájmů Ing. A. B. Otázkou střetu zájmů Ing. A. B. se však žalovaný v napadeném rozhodnutí nikterak blíže nezabýval, neboť závěr o ní byl převzat z formálního sdělení a souhrnné zprávy (a ze stejného důvodu tak nečiní ani soud). Uvedené pak dokládá závěr odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle kterého *„Finanční prostředky poskytnuté Žadateli na základě podané Žádosti o dotaci by tak byly (v případě jejich zahrnutí do platebního výkazu), ze strany orgánů EU považovány za neoprávněné, pročez by došlo (stejně jako v případě dotace poskytnuté společnosti SCHROM FARMS spol. s r. o. k jejich vyloučení z financování v rámci EZFRV. Fond by následně byl povinen přistoupit v souladu s ust. § 11a odst. 1 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších*

předpisů (dále jen „zákon“) a Nařízením č. 1306/2013, resp. prováděcím nařízením Komise č. 809/2014, ke zpětnému vymození neoprávněně poskytnuté dotace.“

60. Dále soud dospěl k závěru, že shora popsaná úvaha správního orgánu nevybočila z mezí správního uvážení a ani ho nezneužila. Jestliže totiž Komise dospěla ve skutkově obdobném případě k závěru o existenci střetu zájmů ve smyslu § 4c zákona o střetu zájmů a v návaznosti na to přistoupila k finanční korekci, žalovanému nezbylo než takový závěr promítnout do své rozhodovací praxe. Opačný postup by byl v rozporu s veřejným zájmem na ochraně veřejného rozpočtu. V tomto ohledu soud připomíná, že i na žalovaného dopadá zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o finanční kontrole“) [viz § 1 zákona o finanční kontrole, § 9a písm. e) zákona o SZIF]. Žalovaný tak byl povinen *prověřit správnost operace zejména ve vztahu k dodržení kritérií stanovených pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy* [§ 13 odst. 2 písm. b) bod 2 prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole] a *ve vztahu k dodržení opatření k vyloučení nebo zmírnění provozních, finančních, právních a jiných rizik, která se při uskutečňování připravované operace mohou vyskytnout* [§ 13 odst. 2 písm. c) prováděcí vyhlášky], *jakož i prověřit, zda připravovaná operace byla prověřena v souvislosti s rozpočtovými riziky, která se při jejím uskutečňování mohou vyskytnout, zejména v souvislosti s dopadem uskutečnění operace na zdroje financování činnosti orgánu veřejné správy (...), a zda byla stanovena opatření k vyloučení nebo zmírnění těchto rizik* [§ 13 odst. 4 písm. d) prováděcí vyhlášky]. Úvahu žalovaného tak soud považuje za logickou. Soud úvaze žalovaného, na jejímž základě bylo vydáno napadené rozhodnutí, tak nemá co vytknout. Jak zdejší soud konstatoval již v rozsudku ze dne 8. 3. 2023, č. j. 9 A 128/2021-155, akcent na opatrnost a prevenci při poskytování finančních prostředků ze státního, respektive veřejného rozpočtu nelze považovat za vybočení z mezí správního uvážení, natož za jeho zneužití.
61. Námitky žalobce, že z napadeného rozhodnutí není zřejmé, jakým způsobem a zda byly hodnoceny důkazní prostředky, jak byly vykládány právní předpisy, které na věc dopadají, a jak se žalovaný vypořádal s námitkami žalobce, nemohou vést k závěru o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Námitka žalobce je položena v obecné rovině, kdy žalobce nekonkretizoval, jaké konkrétní důkazní prostředky nebyly hodnoceny, jaké konkrétní právní předpisy nebyly vyloženy a jaké konkrétní námitky nebyly žalovaným vypořádány. Soud proto ve stejné rovině konstatuje, že s ohledem na důvod vydání nápadného rozhodnutí, tj. ochrana veřejného rozpočtu z důvodu reálného rizika neproplacení poskytnutých prostředků z EZFRV, jakékoliv hodnocení důkazních prostředků, výklad právních předpisů ze strany žalovaného, stejně jako vypořádání námitek, nad rámec, případně v rozporu s formálním sdělením, se souhrnnou zprávou a s prováděcím rozhodnutím, nemohou na závěru žalovaného nic změnit.
62. Na uvedeném nic nemění ani skutečnost, že žalobce a ani společnost Agrofert nebyli účastníky auditu. Na poskytnutí dotace totiž není právní nárok, přičemž žalovaný při rozhodování o poskytnutí dotace disponuje širokou volnou správní úvahou (viz výše). K obdobnému závěru ostatně dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 4. 2024, č. j. 6 Afs 71/2023-87.
63. Ani druhý žalobní bod, ve kterém žalobce namítal nepřezkoumatelnost a vnitřní rozpornost napadeného rozhodnutí, není důvodný. K uvedené námitce soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Z tohoto rozhodnutí zcela jednoznačně vyplývá, že žalovaný upřednostnil závěry Komise uvedené ve formálním sdělení, respektive v souhrnné zprávě a

v prováděcím rozhodnutí. Ostatně z uvedeného důvodu na ně i čteně odkazoval. Napadené rozhodnutí neskýtá žádný podklad pro závěr, že by žalovaný závěry Komise jakkoliv zpochybňoval, případně s nimi polemizoval. Výše uvedené nemůže zvrátit stanovisko žalovaného ze dne 12. 9. 2019. Z hlediska soudního přezkumu je rozhodné odůvodnění napadeného rozhodnutí, nikoliv pouze jeden z podkladů jeho vydání, případně vyjádření k žalobě. Soud pak považuje za zcela přirozené, že se postoj žalovaného v průběhu řízení o žádosti vyvíjel, přičemž následně převážil postoj Komise. Uvedené bylo dáno i tím, že orgány Komise v rámci auditu neakceptovaly námitky žalovaného a přistoupily k finančním opravám s dopadem do jeho veřejného rozpočtu. Bylo tedy dáno reálné riziko, že stejný přístup bude Komisí uplatněn i v předmětné žádosti žalobce. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí odpovídajícím způsobem vysvětlil, z jakého důvodu ukončil administraci žádosti žalobce, respektive proč byly zohledněny právě závěry Komise (viz výše).

64. Pokud žalobce odkazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 20. 12. 2022, č. j. 14 A 224/2021-145, nemůže tento odkaz obstát, neboť uvedený rozsudek byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2023, č. j. 9 Afs 9/2023-58.
65. Přisvědčit nelze ani třetímu žalobnímu bodu, ve kterém žalobce namítal neúplnost správního spisu. Při posouzení uvedené otázky soud vyšel ze zjištění, že součástí žalovaným předloženého správního spisu je mj. formální sdělení, souhrnná zpráva a prováděcí rozhodnutí, tedy veškeré podklady, které byly podkladem odůvodnění napadeného rozhodnutí. S těmito podklady měl žalobce možnost se seznámit a případně se k nim vyjádřit. Tvrzení žalobce, že obsahem správního spisu nejsou statuty svěřenských fondů, případně další podklady, ze kterých vycházela Komise, nemůže založit nezákonnost napadeného rozhodnutí. I kdyby statuty svěřenských fondů, případně další podklady byly součástí správního spisu, nic by to nemohlo změnit na důvodu vydání napadeného rozhodnutí. Tímto důvodem, jak soud uvedl výše, byla ochrana veřejného rozpočtu, resp. reálná obava z neproplacení dotace, tzn. uplatnění oprav ze strany Komise.
66. Nelze přisvědčit žalobci, že závěry auditu nejsou procesně způsobilým důkazem. Jak formální sdělení, tak souhrnná zpráva, obsahují nejen skutková zjištění, ale zejména podrobné hodnocení orgánů Komise včetně vypořádání námitek ČR. Tyto dokumenty pak byly podkladem pro vydání prováděcího rozhodnutí. Prováděcím rozhodnutím došlo ve smyslu čl. 52 nařízení č. 1306/2013 k realizaci finančních oprav, a to s definitivní platností. Žalovaný tedy při vydání napadeného rozhodnutí vycházel z podkladů, které jednoznačně a finálně vyjadřují stanovisko Komise k dotaci poskytnuté společnosti SCHROM FARMS, resp. společností náležejícím do skupiny Agrofert.
67. Důvodným dle soudu není ani čtvrtý žalobní bod, podle kterého žalovaný pominul změnu skutkového stavu. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal na skutečnost, že v projednávaném případě došlo k porušení kapitoly 4 písm. k) obecné části A Pravidel, přičemž příslušné ustanovení i podrobně ocitoval. Z citace uvedeného ustanovení jednoznačně vyplývá, že projekt musí být v souladu s příslušnou právní úpravou od okamžiku podání žádosti.
68. Ke shodnému závěru, ze kterého nyní městský soud také vychází, dospěl NSS např. v rozsudku ze dne 15. 1. 2025, čj. 10 Afs 157/2024-62, ve kterém uvedl: „*Stanoví-li pravidla pro poskytnutí dotace, že projekt musí být v souladu s příslušnou právní úpravou od okamžiku podání žádosti o dotaci do konce lhůty vázanosti projektu na účel, pak toto pravidlo platí také pro*

zákaz střetu zájmů ve smyslu § 4c zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů. Uvedenou podmínku proto musí žadatel splňovat po celou dobu vyřizování žádosti o dotaci“.

69. Žalobce podal žádost v době, kdy Ing. A. B. byl předsedou vlády ČR, konkrétně dne 3. 8. 2020. Tuto skutečnost nemůže nikterak změnit to, že následně, po podání žádosti, byla jmenována vláda nová. Pravidla, respektive kapitola 4 písm. k) obecné části A, to zkrátka neumožňuje. I když žalovaný mohl citaci Pravidel v napadeném rozhodnutí rozvést, nic to dle soudu nemění na závěru, že Pravidla vyžadují, aby žádost (což zahrnuje i způsobilého žadatele) byla v souladu s právní úpravou již od okamžiku svého podání, což v projednávaném případě splněno nebylo. Skutečnost, že Pravidla jsou závazná pro žadatele již od okamžiku podání žádosti, a tedy že střet zájmů nesmí existovat ani v tomto okamžiku, ostatně vyplývá i z kapitoly 4 písm. d) obecné části Pravidel, ve smyslu kterého je SZIF oprávněn neposkytnout dotaci, pokud příjemce dotace v celém průběhu administrace a po celou dobu lhůty vázanosti projektu na účel nesplnil podmínku(y) stanovené v Pravidlech. Uvedené je pak plně v souladu s čl. 61 finančního nařízení. Ostatně na tento článek i sama Pravidla odkazují [viz kapitola 4 písm. mm) obecné části Pravidel], neboť výslovně žadatelům ukládají zdržet se jednání, které by vedlo ke střetu zájmů podle uvedeného ustanovení. Čl. 61 finančního nařízení střet zájmů vnímá širěji, když jej neomezuje pouze na samotné přiznání dotace, ale na širší proces, vč. přípravy, kontroly atd. Výkladem čl. 61 finančního nařízení se podrobně zabýval zdejší soud např. v rozsudku ze dne 12. 4. 2021, č. j. 18 A 6/2020-224, a to se zřetelem k nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/17, přičemž mj. dospěl k závěru, že „*právo EU a jeho úprava střetu zájmů (resp. ochrany finančních zájmů EU obecně) je rozhodná nejen pro přijetí (přísnější) národní úpravy střetu zájmů a přezkumu její ústavnosti, ale také pro výklad a aplikaci v praxi – při výkladu sporných ustanovení zákona o střetu zájmů je podle Ústavního soudu nutné vycházet z jejich eurokonformního výkladu (srov. též body 108 a 109 nálezu)*“. V podrobnostech soud odkazuje na uvedený rozsudek. Na znění kapitoly 4 písm. k), d) a mm) obecné části A Pravidel a čl. 61 finančního nařízení žalobcem zmiňovaná judikatura NSS, se kterou se soud v obecné rovině ztotožňuje, nic nemění.
70. Soud akcentuje, že i přes určitou skutkovou odlišnost (v době vydání napadeného rozhodnutí nebyl Ing. A. B. předsedou vlády) nelze závěry orgánů Komise ve formálním sdělení, resp. v souhrnné zprávě bagatelizovat, nebo je jakkoliv opomíjet. I v projednávaném případě totiž byl jediným společníkem žalobce, stejně jako společnosti SCHROM FARMS, společnost Agrofert. Tato společnost byla vložena do svěřenských fondů, které ovládá Ing. A. B. Žalobce v průběhu správního a soudního řízení nepředložil žádné důkazy, že by se tyto pro posouzení rozhodné skutečnosti, jakkoliv změnily. Ing. A. B. měl tedy přímý zájem na úspěchu společností patřících do skupiny Agrofert. Ke dni podání žádosti žalobce byl současně Ing. A. B. předsedou vlády a podílel se na plnění rozpočtu EU v ČR. V této souvislosti soud odkazuje na části formálního sdělení, respektive souhrnné zprávy zabývající se možnostmi vlády odvolat státního zaměstnance, dále zabývající se postavením Ing. A. B. jako člena Rady pro Evropské strukturální a investiční fondy a jeho vlivu na horizontální orgány a konečně i pasáž zabývající se postavením Ing. A. B. jako osoby podílející se na plnění rozpočtu EU, včetně příkladu rozhodnutí, z nichž měla skupina Agrofert prospěch. Soud pak má za to, že relevantní pasáže formálního sdělení, respektive souhrnné zprávy jsou součástí napadeného rozhodnutí a jejich opětovné uvedení neshledal přínosným.
71. K poukazu žalobce, že auditní orgány neshledaly žádnou nesrovnalost v dotacích, které byly společností ze skupiny Agrofert poskytnuty v období od 25. 5. 2017 do 5. 12. 2017, kdy Ing. A. B. nebyl členem vlády, soud uvádí, že žalobce opomíjí skutečnost, že napadené

rozhodnutí je vystaveno na principu prevence a dále kapitole 4 písm. k) obecné části A Pravidel. Otázkou prevence a rovněž uvedeným ustanovením Pravidel se orgány Komise vůbec nezabývaly. Právě obava z uplatnění finančních oprav ve spojení s požadavkem Pravidel, podle kterého projekt musí být v souladu s příslušnou právní úpravou od data podání žádosti, vyžadovaly obezřetný přístup žalovaného. Odkazují-li pak Pravidla obecně na projekt, rozumí se tím i způsobilý žadatel. Projekt bez způsobilého žadatele totiž ztrácí své opodstatnění (projekt nemůže existovat bez žadatele a žadatel o dotaci nemůže existovat bez projektu). Ostatně i vymezení pojmu projekt poukazuje na žádost o dotaci [viz kapitola 1 písm. aa) Pravidel].

72. Stejně tak žalobce opomíjí, že se v daném případě jedná o finanční prostředky z rozpočtu EU. Jestliže tedy orgány Komise měly za to, že Ing. A. B. byl v případě dotací poskytnutých podle zákona o SZIF ve střetu zájmů podle §4c zákona o střetu zájmů, je nutno při promítnutí tohoto závěru do rozhodovací činnosti žalovaného zohlednit unijní právní úpravu, konkrétně finanční nařízení, zejména pak čl. 61 tohoto nařízení. Uvedené nařízení je závazným a přímo použitelným předpisem unijního práva. Podle čl. 3.2.2. „*Pokynů k zabránění střetu zájmů a jeho řešení podle finančního nařízení*“ se čl. 61 finančního nařízení vztahuje na jakýkoli krok učiněný kýmkoli, kdo je odpovědný za rozhodovací proces související s plněním rozpočtu EU a/nebo kdo tento proces může řídit a/nebo jej ovlivňovat. Podíl takové osoby však musí být dostatečně významný: musí mít určitou míru prostoru pro uvážení nebo kontrolu nad plněním rozpočtu (tj. pravomoc jednat nebo dávat pokyny těm, kdo jednají; poskytovat poradenství nebo stanoviska těm, kdo jednají). V následujících ustanoveních článku se uvádějí příklady osob na jakékoli úrovni podílejících se na plnění rozpočtu EU, a to včetně přípravy na tuto činnost, tudíž spadajících do oblasti působnosti článku 61, např. člen vlády, který má přímou nebo nepřímou pravomoc dávat pokyny nebo ovlivňovat orgán nebo útvar, jenž spravuje finanční prostředky EU (relevantní to je v případě, že existuje riziko, že tato pozice vyvolá konkrétní situace, při kterých by mohlo dojít ke střetu zájmů nebo které by jako střet zájmů mohly být vnímány). Jestliže tedy čl. 61 finančního nařízení vnímá střet zájmů širěji, když jej neomezuje pouze na samotné přiznání dotace, ale na širší proces, vč. přípravy atd., je právě toto širší pojetí střetu zájmů při rozhodování žalovaného nutno zohlednit, a to tím spíš, je-li napadené rozhodnutí vystavěno na ochraně veřejného rozpočtu. Ostatně přílišnou úzkost výkladu čl. 61 finančního nařízení orgány Komise českým orgánům výslovně vytknuly ve formálním sdělení, respektive souhrnné zprávě, a to za současného zdůraznění účelu uvedeného článku. Výše uvedené je pak v souladu i s kapitolou 4 písm. nn) obecné části Pravidel.
73. Soud tedy uzavírá, že znění kapitoly 4 písm. k) obecné části A Pravidel a účel čl. 61 finančního nařízení činí obavu žalovaného, že i v projednávaném případě bude Komise přistoupeno k uplatnění finanční opravy, a to ze stejných důvodů, jaké byly shledány ve formálním sdělení, respektive souhrnné zprávě, odůvodněnou.
74. Nad shora uvedené nelze dle soudu pominout ani to, že v okamžiku, kdy došlo k vypsání „*Pravidel, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014–2020, pro 10. kolo příjmu žádostí*“, na základě kterých žalobce žádost podal, byl Ing. A. B. předseda vlády. Tedy v době předsednictví vlády Ing. A. B. byla vytvořena pravidla, na základě kterých žalobce podal žádost o dotaci, přičemž tato pravidla byla vyhlášena ministrem zemědělství, tj. osobou, která byla do své funkce jmenována na návrh Ing. A. B.

75. Dle soudu omezení posuzování existence střetu zájmů na okamžik vydání rozhodnutí popírá smysl celého institutu dle čl. 61 finančního nařízení. Účelem tohoto institutu, respektive čl. 61 finančního nařízení je dle souhrnné zprávy vyloučit všechny případné situace střetu zájmů jakékoliv osoby podílející se na plnění rozpočtu, a to včetně jeho přípravy. Je tedy zcela iracionální situace, aby jedinec byl ve střetu zájmů v okamžiku vydání příslušných pravidel, na základě kterých je žádáno o dotaci, dále v okamžiku podání žádosti o dotaci, ale v konečném důsledku by střet zájmu u tohoto jedince byl vyloučen, neboť v okamžiku rozhodnutí správního orgánu již není veřejným funkcionářem. Takový výklad by umožňoval obcházení institutu střetu zájmů. Lze si totiž představit účelové rezignace veřejných funkcionářů omezené na dobu vydání rozhodnutí správních orgánů. Stejně tak je nepředstavitelné, že by osud žádosti o dotaci byl odvislý od skutečnosti, která nastane po jejím podání. Toto není a ani nemohlo být cílem právní úpravy střetu zájmů dle čl. 61 finančního nařízení.
76. Pátý žalobní bod, ve kterém žalobce rozporoval závěry auditu, považuje soud za mimoběžný. I v tomto případě soud odkazuje na důvod vydání napadeného rozhodnutí, kterým je veřejný zájem na ochraně veřejného rozpočtu. Jinými slovy napadené rozhodnutí není založeno na prokázání střetu zájmu, ale na objektivním riziku, že ze strany Komise bude uplatněna finanční oprava, a tedy že dotace poskytnuté žalovaným nebudou následně Komisí proplaceny. Žalovaný závěry Komise vyslovené ve formálním sdělení a souhrnné zprávě svým posouzením nemůže jakkoliv zvrátit. Takovou pravomoc žalovaného nezakládá ani zákon o SZIF, ani jiný právní předpis. V této souvislosti soud zdůrazňuje, že připomínky, které byly ze strany ČR vůči závěrům orgánů Komise vzneseny a které napadaly použití § 4c zákona o střetu zájmů obdobným způsobem, jak je to činěno v podané žalobě, nebyly shledány orgány Komise důvodnými. Vypořádání připomínek žalovaného je pak součástí formálního sdělení. Závěry Komise pak nemohou být překonány ani zdejším soudem.
77. Na výše uvedených závěrech nemohl nic změnit ani u jednání zástupkyní žalobce předložený „*lifting letter*“, jehož vydáním došlo ke zrušení předchozího varování Evropské komise ohledně proplácení dotací obchodním společnostem z koncernu Agrofert. Jak totiž vyplývá z výše uvedeného odůvodnění rozsudku, bylo pro rozhodnutí ve věci podstatné posouzení otázky, zda podmínky pro poskytnutí dotace byly splněny po celou dobu vyřizování žádosti o dotaci. Z obsahu dopisu ale vyplývá pouze to, že v důsledku zlepšení českého řídicího a kontrolního systému došlo ke změně přístupu Komise k proplácení předmětných dotací. Nelze z něj však dovodit zásadní změnu týkající se podmínek stanovených pro získání dotace, ani to, že by došlo ke změně nebo zrušení podkladů, ze kterých žalovaný ve svém rozhodnutí vycházel.
78. Závěrem soud uvádí, že neshledal důvod k předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU, neboť v rovině, v jaké byla žalovaným nadnesena, se předmětu řízení nedotýkala.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

79. Na základě shora uvedeného tak Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
80. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému správnímu orgánu důvodně vynaložení náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. března 2025

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu